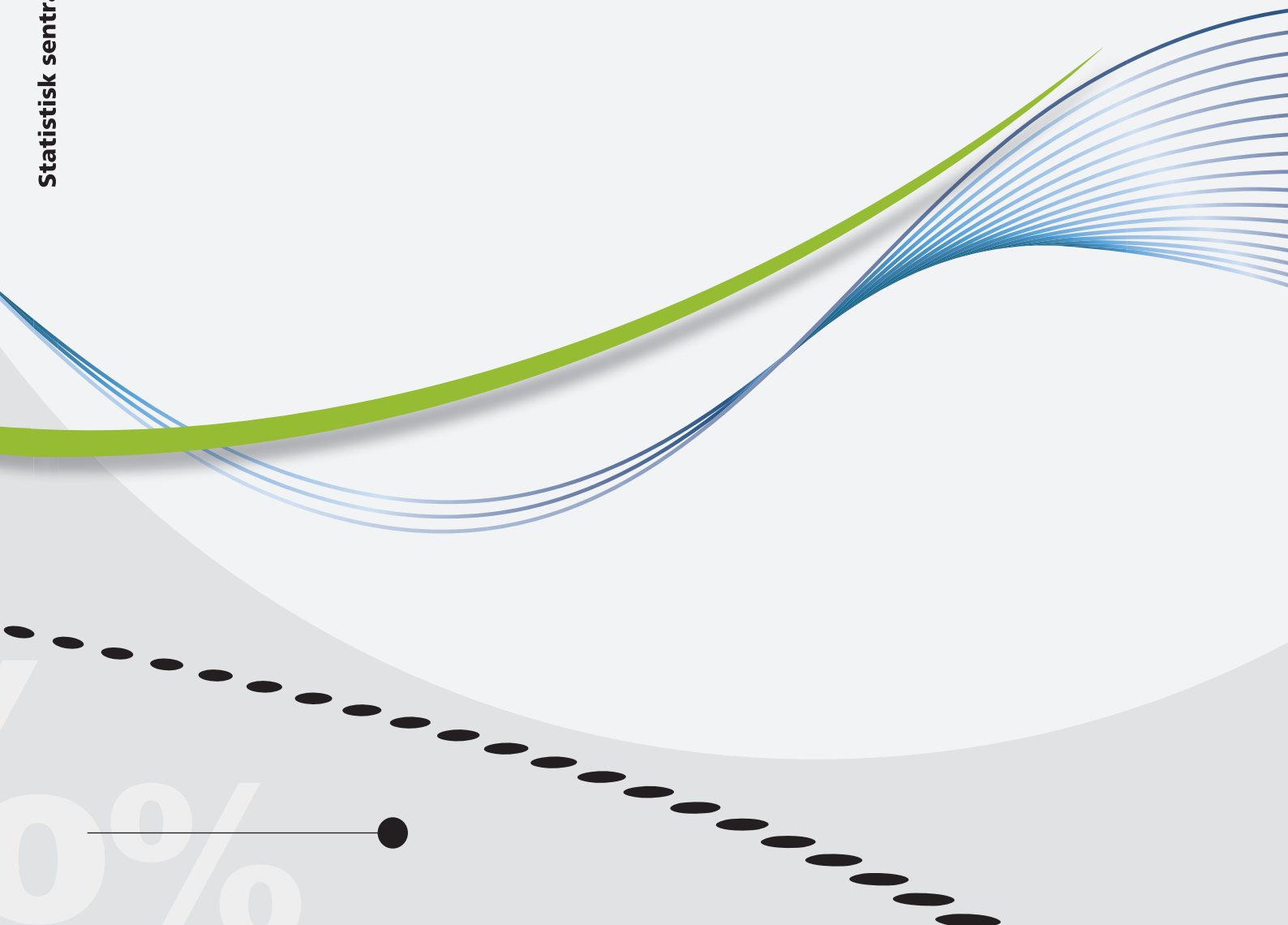

Mathias Killengreen Revold og Hilde Eirin Pedersen

**Undersøkelse om skoletilbud og
levestandard hos familier som mottar
grunn- eller hjelpestønad**

Dokumentasjonsrapport

Mathias Killengreen Revold og Hilde Eirin Pedersen

**Undersøkelse om skoletilbud og levekår hos
familier som mottar grunn- eller hjelpestønad**
Dokumentasjonsrapport

© Statistisk sentralbyrå Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen skal Statistisk sentralbyrå oppgis som kilde. Publisert september 2012	Standardtegn i tabeller Tall kan ikke forekomme Oppgave mangler Oppgave mangler foreløpig Tall kan ikke offentliggjøres Null Mindre enn 0,5 av den brukte enheten Mindre enn 0,05 av den brukte enheten Foreløpig tall Brudd i den loddrette serien Brudd i den vannrette serien Desimaltegn	Symbol : - 0 0,0 * — ,
ISBN 978-82-537-8479-3 (trykt) ISBN 978-82-537-8480-9 (elektronisk) ISSN 1891-5906 Emne: 03.90		
Trykk: Statistisk sentralbyrå		

Forord

Denne dokumentasjonsrapporten gir en oversikt over gjennomføringen av Undersøkelse om skoletilbud og levekår hos familier som mottar grunn- eller hjelpestønad 2012. Avdeling for datafangst i Statistisk sentralbyrå (SSB) har gjennomført undersøkelsen på oppdrag fra Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring (NOVA).

Hilde Eirin Pedersen og Mathias Killengreen Revold har hatt prosjektlederansvar og koblet på registeropplysninger, Aud Eva Malmer har designet skjemaet og tilrettelagt for optisk lesing. Øyvind Sivertstøl har tilrettelagt utvalget basert på diagnoser. Utsending av brev og optisk lesing av skjema har blitt gjennomført av Seksjon for datahåndtering og svartjeneste.

Statistisk sentralbyrå, 17. september 2012

Hans Henrik Scheel

Sammendrag

SSB har i 2012 for første gang gjennomført Undersøkelse om skoletilbud og levekår hos familier som mottar grunn- eller hjelpestønad. I denne dokumentasjonsrapporten presenteres en metodisk dokumentasjon av datainnsamlingen.

Utvalget var en fulltelling av foreldrene som har barn i skolealder og som mottok grunn- eller hjelpestønad og som var diagnostisert med en medfødt fysisk funksjonsnedsettelse. Det var et krav at barnet var registrert bosatt sammen med moren eller faren som fikk tilsendt undersøkelsen. Utvalget bestod av 806 mødre eller fedre. Etter fratrekk for avganger, besto bruttoutvalget av 804 personer.

Undersøkelsen ble gjennomført ved bruk av postalt spørreskjema i perioden 31. mars til 4. juni 2012. I tillegg til ordinær utending, ble det sendt ut to påminnelser med nytt skjema.

I alt svarte 491 personer på undersøkelsen, noe som betyr at 61 prosent av bruttoutvalget besvarte undersøkelsen.

Utvalget har blitt delt inn i grupper etter kjennemerker SSB har registeropplysninger om. Det har blitt funnet signifikante forskjeller i svarprosenten mellom barn som bor med bare en av foreldrene og barn som bor sammen med begge foreldrene, samt mellom barn i familier med forskjellig utdanningsnivå. Det har også blitt undersøkt om frafallet har ført til over- og underrepresentasjon i nettoutvalget i forhold til bruttoutvalget, men her er det ingen signifikante avvik.

Innhold

Forord	3
Sammendrag	4
1. Oppdragsgiver og formål	6
2. Utvalg	6
3. Datainnsamling	6
3.1. Utsending av materiell	6
3.2. Oversikt over svarinnngang	6
3.3. Dataregistrering	8
4. Frafall og avgang	8
5. Utvalgsskjevhet	11
6. Innsamlingsfeil og bearbeidingsfeil	12
Vedlegg 1 Informasjonsbrev	13
Vedlegg 2 Brev til personer feilaktig i utvalget	15
Vedlegg 3 1. Påminnelse/takkebrev	16
Vedlegg 4 2. Påminnelse/takkebrev	18
Vedlegg 5 Spørreskjemaet	20
Figurregister	24
Tabellregister	24

1. Oppdragsgiver og formål

Statistisk sentralbyrå (SSB) har på oppdrag fra Norsk institutt for oppvekst, velferd og aldring (NOVA) ved Jon Erik Finnvoll, gjennomført en undersøkelse rundt temaene skoletilbud, vennenettverk og helse blant barn med fysisk funksjonsnedsettelse. Det har ikke tidligere blitt gjennomført en lignende kartlegging av denne gruppen.

Undersøkelsen skal kartlegge hvordan situasjonen er for disse barna sammenlignet med andre barn i samme alder. Formålet med undersøkelsen er å skaffe kunnskap som kan bedre levekårene til mennesker med fysiske funksjonsnedsettelser.

Tabell 1. Nøkkeltall for undersøkelsen

Nøkkeltall	Antall	Andel
Utvalget	806	100%
Avgang (bosatt utenfor området)	2	0%
Bruttoutvalg/populasjonen	804	100%
Frafall	313	39%
Nettutvalg (personer som svarte)	491	61%
Innsamlingsmetode: Postalt spørreskjema		
Skjemaomfang: 4 sider		
Innsamlingsperiode: 31. mars – 4. juni 2012		

2. Utvalg

Hele den definerte populasjonen fikk tilsendt undersøkelsen. Populasjonsfilen bestod av mødre og fedre med barn som mottok grunn- eller hjelpestønad og som var diagnostisert med spina bifida (ryggmargsbrokk), CP eller andre medfødte nevrologiske sykdommer per 2008. Barnet måtte være i skolealder, det vil si mellom 6 og 16 år per 1. januar 2012 og være registrert bosatt med moren eller faren som mottok brevet. I de tilfellene mor og far bodde sammen fikk moren tilsendt brevet.

Det oppsto en feil i det originale utvalget og 123 barn som ikke hadde diagnosene vi ville undersøke ble inkludert i utvalget. Dette ble raskt oppdaget og et beklagelsesbrev ble sendt et par dager etter hovedutsendingen. Vi mottok svar for 30 av personene som var feilaktig inkludert i utvalget. Disse svarene er ekskludert fra denne analysen.

3. Datainnsamling

Datainnsamlingen ble gjennomført over en periode på 9 uker, fra 31. mars til 4. juni 2012. Dataene ble samlet inn ved hjelp av et postalt spørreskjema på fire sider. Spørreskjemaet ble utviklet i samarbeid mellom SSB og NOVA.

3.1. Utsending av materiell

Spørreskjemaene ble sendt fra SSB 31. mars sammen med et informasjonsbrev og en ferdig frankert konvolutt. Svarfristen var satt til 16. april. 20. april ble det sendt ut et påminnelsesbrev med nytt skjema og frankert konvolutt til 66 prosent av bruttoutvalget, med ny svarfrist 7. mai. 11. mai ble det sendt ut et nytt påminnelsesbrev med skjema og frankert konvolutt til de resterende 49 prosent som fortsatt ikke hadde svart. Svarfristen ble satt til 23. mai, men registreringen av innkommende skjemaer fortsatte frem til og med 4. juni 2012.

3.2. Oversikt over svarinnngang

Figur 1 og 2 nedenfor viser hvordan registrert svarinnngang utviklet seg i løpet av innsamlingsperioden. Respondentene mottok første utsending av skjemaet i uke 14, men dette var påskeuken så innregistrering begynte først uken etter. I uke 14 og 15

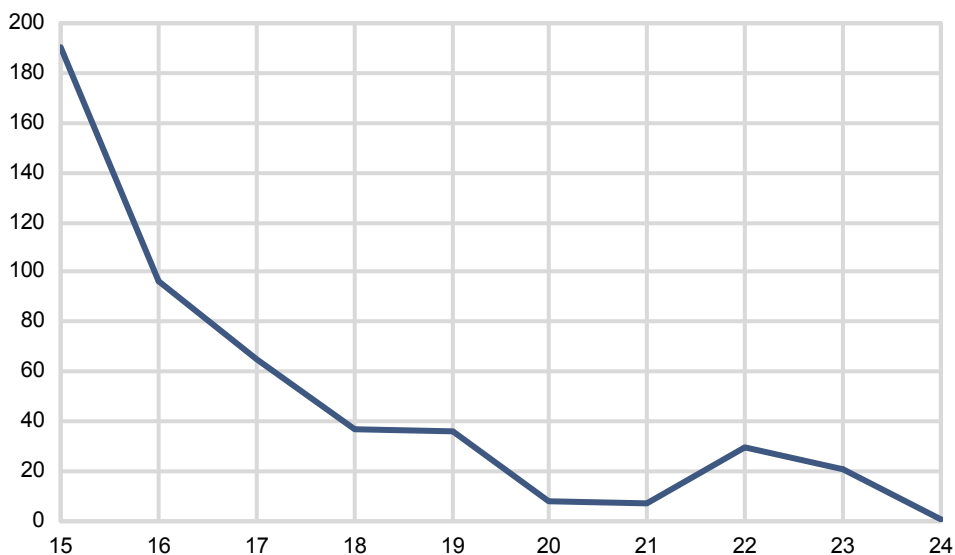
mottok vi 190 skjema, det vil si omtrent 39 prosent av skjemaene vi mottok i løpet av innsamlingsperioden.

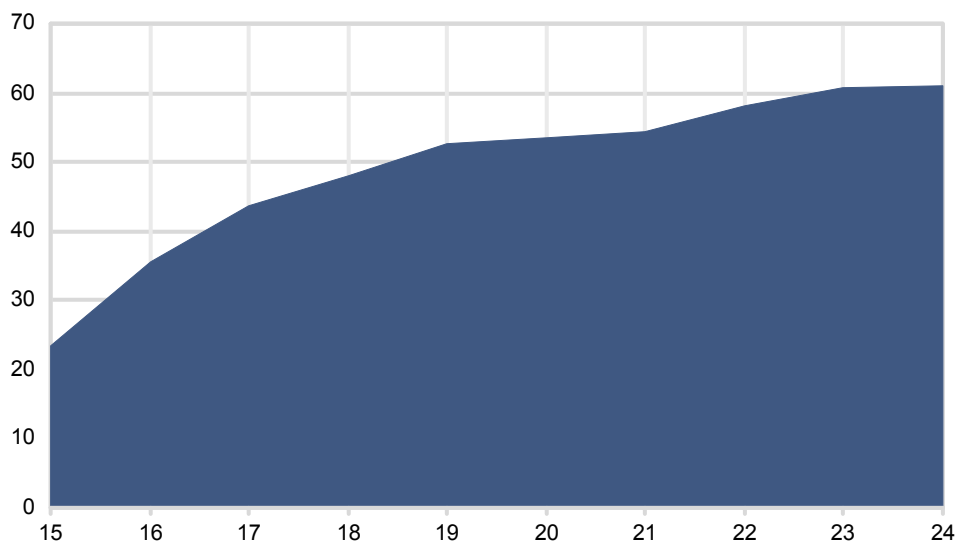
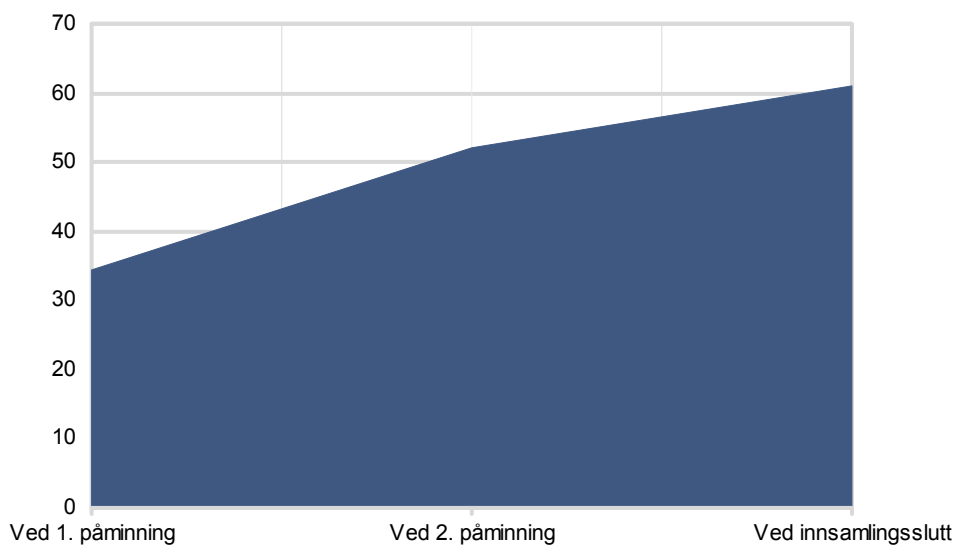
Figur 1 viser at flesteparten av skjemaene kom inn før første påminnelse ble sendt i slutten av uke 16. Datainntaket synker gradvis i løpet av hele den planlagte datafangstperioden, men øker så litt i perioden etter svarfrist for andre puring i uke 21. Dette kan være på grunn av forsinkelser på noen dager i innregistreringer av skjemaer som var sendt inn rundt svarfristen.

Figur 2 viser innregistrerte skjemaer etter svarprosent. Svarprosenten øker mest i starten av innsamlingsperioden og flater så gradvis ut.

I figur 3 ser man utviklingen av svarprosenten ved de forskjellige utsendingene. Svarprosenten var på 34 prosent da det første påminnelsbrevet ble sendt ut ettersom vi hadde registrert svar fra 277 personer. Av de som fikk tilsendt det første påminnelsbrevet, mottok vi svar fra ytterligere 143 personer før det andre påminnelsbrevet gikk ut. Andre påminnelsbrev ble dermed sendt til 49 prosent av bruttoutvalget. Etter utsending av andre puring registrerte vi 71 nye svar og fikk til slutt en svarprosent på 61 prosent av bruttoutvalget.

Figur 1. Antall innregistrerte skjemaer per uke

Figur 2. Registrert svarprosent**Figur 3. Registrert svarinnngang i forbindelse med utsendelser**

3.3. Dataregistrering

Innsjekking og dataregistrering av innkomne skjema ble gjennomført ved optisk lesing. I de tilfellene der optisk lesing ikke var mulig på grunn av utydelige svar, ble svarene tastet inn manuelt.

4. Frafall og avgang

Vi kan ikke forvente å få svar fra alle som er trukket ut til å delta i en frivillig undersøkelse. To personer meldte fra om at de var bosatt i utlandet. Siden disse personene ikke lenger tilhører populasjonen som undersøkelsen skal dekke, regnes de som avganger. Avganger regnes ikke med i bruttoutvalget. Det betyr at bruttoutvalget bestod av 804 personer.

I tillegg var det også en del som av ulike grunner ikke besvarte spørreskjemaet.

Dette kan skyldes at vedkommende av ulike grunner ikke ønsket eller var forhindret fra å delta. Det vil også være en del av utvalget vi ikke når frem til før innsamlingsperioden er over. Dette kan skyldes at vi ikke finner riktig adresse, at vedkommende er på ferie eller lignende. I intervjuundersøkelser der man kommer i personlig kontakt med respondenten, kan frafallet spesifiseres nærmere. I postale undersøkelser er det mye vanskeligere å identifisere frafallsårsak. I de fleste tilfellene har vi ikke kjennskap til hvorfor vedkommende ikke deltok i undersøkelsen.

Totalt var det 313 personer som ikke svarte på undersøkelsen. Dette tilsvarer et frafall på 39 prosent av bruttoutvalget. Av disse 313 fikk vi 2 brev i retur. At brevene kom i retur vil si at det ikke nådde frem til mottakeren. Det kan for eksempel skyldes at personen har flyttet eller at adressen er ufullstendig. Returene blir regnet som frafall og er dermed en del av bruttoutvalget.

Frafall kan føre til skjevheter dersom de som besvarte spørreskjemaet skiller seg ut fra de som ikke svarte. Statistisk sentralbyrå har registeropplysninger på flere kjennemerker, blant annet utdanning og inntekt. Det gjør at vi kan sammenligne kjennemerker i bruttoutvalget med nettoutvalget. Skjevhet i forhold til ett kjennemerke medfører ikke nødvendigvis at nettoutvalget er skjevt i forhold til andre kjennemerker. Godt samsvar mellom fordelingene i netto- og bruttoutvalget for ett eller flere kjennemerker gir dermed ingen garanti for at nettoutvalget ikke er skjevt på andre kjennemerker. Det er spesielt vanskelig å oppdage slike skjevheter dersom vi ikke har registeropplysninger av kjennemerket i bruttoutvalget.

Tabell 2. Frekvenser og svarprosent etter ulike kjennemerker. Bruttoutvalg

	Frafall	Besvart	Total	Frafallsprosent	Svarprosent
Alder 01.01.2012					
7-9 år	38	57	95	40%	60%
10-13 år	136	229	365	37%	63%
14-16 år	141	205	346	41%	59%
Kjønn					
Gutt	188	283	471	40%	60%
Jente	127	208	335	38%	62%
Bor med					
Begge foreldrene	192	351	543	35%	65%
Kun en forelder	123	140	263	47%	53%
Barnets fødeland					
Norge	294	465	759	39%	61%
Vesten ¹	4	7	11	36%	64%
Ikke vesten	17	19	36	47%	53%
Forelders² fødeland					
Norge	268	410	678	40%	60%
Vesten ¹	8	25	33	24%	76%
Ikke vesten	39	56	95	41%	59%
Forelders² utdanningsnivå					
Ungdomskole eller lavere	79	80	159	50%	50%
Videregående skole	128	187	315	41%	59%
Høyere utdanning	99	218	317	31%	69%
Ukjent	9	6	15	60%	40%
Stønadsnivå					
Under 20.000 kr	62	89	151	41%	59%
20.000-39.999 kr	90	131	221	41%	59%
40.000-59.999 kr	36	75	111	32%	67%
60.000-79.999 kr	55	83	138	40%	60%
80.000 kr eller mer	72	113	185	39%	61%
Bosted					
Oslo og Akershus	47	76	123	38%	62%
Østlandet for øvrig	80	132	212	38%	62%
Agder og Rogaland	58	90	148	39%	61%
Vestlandet	59	87	146	40%	60%
Trøndelag	35	58	93	38%	62%
Nord-Norge	36	48	84	43%	57%
Kommunens sentralitet					
Minst eller mindre sentral	55	81	136	40%	60%
Noe sentral	55	85	140	39%	61%
Sentral	205	324	529	39%	61%

Tabell 2 viser at det for noen av kjennemerkene er en viss variasjon i svarprosenten. Nedenfor kommenteres kjennemerkene som har gitt signifikante forskjeller i svarprosent³.

Foreldre til barn som bor med begge foreldre har 12 prosentpoeng høyere svarprosent enn foreldre til barn som bor med kun en av foreldrene. I gruppen som bor med kun en forelder er det både barn som bor med kun mor og barn som bor med kun far. Det er ikke tatt hensyn til om forelderen barnet bor hos bor alene eller sammen med en steforelder.

Utdanningsnivået til barnets mor, eller far i de tilfellene der barnet kun bor med faren, ser også ut til å ha en betydelig påvirkning på svarvilligheten. Mens kun 50% av foreldrene som har utdanning på ungdomsskolenivå eller lavere har svart på undersøkelsen har 69% av foreldrene med høyere utdanning svart. Det er et signifikant skille mellom disse tallene og også mellom svarprosenten til foreldre med videregående utdanning (59%) og foreldre med høyere utdanning. Foreldre

¹ EU/EØS, USA, Canada, Australia og New Zealand

² Mor for barn som bor med begge foreldrene eller kun mor, far for barn som bor med kun far.

³ På 5-prosentnivå, tосidig

uten registrert utdanning har aller lavest svarprosent. Denne er signifikant lavere enn for foreldrene med høyere utdanning, men det er vanskelig å trekke noen sluttinger fra dette.

Andre kjennetegn ved barnet, foreldrene eller deres bosted ser ikke ut til å ha hatt noen signifikant påvirkning på svarprosenten.

5. Utvalgsskjevhet

Vurderingen av skjevheter i denne undersøkelsen tar utgangspunkt i tabell 3. Tabellen tar for seg kjennemerkeene fra forrige kapittel og fordelingen av disse kjennemerkeene i populasjonen undersøkelsen dekker, som også er undersøkelsens bruttoutvalg, og nettoutvalget og avviket mellom disse.

Tabell 3. Avvik mellom netto- og bruttoutvalget for alle fire strataene, fordelt etter ulike kjennemerker

	Nettoutvalg	Populasjonen	Avvik netto - populasjonen
Alder 01.01.2012			
7-9 år	11,6	11,8	-0,2
10-13 år	41,7	45,3	-3,6
14-16 år	46,6	42,9	3,7
Kjønn			
Gutt	57,6	58,4	-0,8
Jente	42,4	41,6	0,8
Bor med			
Begge foreldrene	71,5	67,4	4,1
Kun en forelder	28,5	32,6	-4,1
Barnets fødeland			
Norge	94,7	94,2	0,5
Vesten ⁴	1,4	1,4	0
Ikke vesten	3,9	4,5	-0,6
Forelders⁵ fødeland			
Norge	83,5	84,1	-0,6
Vesten ⁴	5,1	4,1	1
Ikke vesten	11,4	11,8	-0,4
Forelders⁵ utdanningsnivå			
Ungdomskole eller lavere	16,3	19,8	-3,5
Videregående skole	38,1	39,1	-1
Høyere utdanning	44,4	39,3	5,1
Ukjent	1,2	1,9	-0,7
Stønadsnivå			
Under 20.000 kr	18,1	18,4	-0,3
20.000-39.999 kr	26,7	27,4	-0,7
40.000-59.999 kr	15,3	13,8	1,5
60.000-79.999 kr	16,9	17,1	-0,2
80.000 kr eller mer	23,0	22,9	0,1
Bosted			
Oslo og Akershus	15,5	15,3	0,2
Østlandet for øvrig	26,9	26,3	0,6
Agder og Rogaland	18,3	18,4	-0,1
Vestlandet	17,7	18,1	-0,4
Trøndelag	11,9	11,5	0,4
Nord-Norge	9,8	10,4	-0,6
Kommunens sentralitet			
Minst eller mindre sentral	16,5	16,9	-0,4
Noe sentral	17,3	17,4	-0,1
Sentral	66,1	65,7	0,4

⁴ EU/EØS, USA, Canada, Australia og New Zealand

⁵ Mor for barn som bor med mor og far eller kun mor, far for barn som bor med kun far.

Igjen er det størst avvik mellom nettoutvalget og populasjonen for variablene utdanning og om barnet bor med kun det ene eller begge foreldrene, men ingen av disse tallene avviker signifikant fra populasjonsfordelingene på 5-prosentnivå. Dette tyder på at det ikke er betydelige skjevheter mellom svarpopulasjonen og målpopulasjonen.

Hvis temaet en studerer (den avhengige variabelen) har en særlig sterk sammenheng med kjennetegn som er skjevt fordelt i utvalget, kan en vurdere å vekte datamaterialet for å minske effekten av skjevhetene. For at dette skal ha noen hensikt, bør imidlertid skjevhetene være betydelige. I de fleste tilfeller vil skjevhetene være for små til at vekting har noen hensikt. Ettersom avvikene mellom nettoutvalget og populasjonen er små i denne undersøkelsen er ikke vekter regnet som nødvendig.

6. Innsamlingsfeil og bearbeidingsfeil

I enhver undersøkelse, både i fulltelling og utvalgsundersøkelser, må man regne med at det forekommer svar som er feil. Feilene kan oppstå både i forbindelse med innsamlingen og under bearbeidingen av dataene. Innsamlingsfeil kan komme av at respondenten avgir feil svar. Det kan skyldes vansker med å huske forhold tilbake i tiden, at spørsmål blir misforstått eller gjelder kompliserte forhold. Innsamlingsfeil kan også oppstå fordi respondenten bevisst gir feilaktige svar, for eksempel dersom spørsmålet oppfattes som sensitivt. Vurderingene som ligger til grunn for et svar kan også påvirkes av hva respondenten oppfatter som sosialt akseptabelt. I en postal undersøkelse er dette vanligvis mindre utbredt enn under et telefon- eller besøksintervju der respondenten svarer direkte⁶.

Datainnsamlingen i denne undersøkelsen foregikk ved hjelp av et spørreskjema som respondenten fikk tilsendt i posten. I postale undersøkelser er det selvadministrerte papirskjemaet vanligvis det eneste virkemidlet man har for å styre datainnsamlingen. Dersom kommunikasjonsformen er ensidig visuell, åpnes det for potensielle innsamlingsfeil fordi respondenten ikke har en intervjuer til stede som kan holde interessen oppe, oppklare misforståelser underveis og veilede i forhold til hoppstrukturen i skjemaet. Vi har ikke oppdaget tegn på at respondentene systematisk har misforstått eller unnlatt å svare på enkelte spørsmål i denne undersøkelsen. Det partielle frafallet er ikke over 5 prosent på noen av spørsmålene.

Bearbeidingsfeil er avvik mellom den verdien som registreres inn og den verdien som til slutt rapporteres ut. Slike feil kan oppstå for eksempel under avledninger (omkodinger). Vi har ingen indikasjoner på at det har oppstått bearbeidingsfeil i denne undersøkelsen.

Når en har rettet opp feil så langt det er mulig, er erfaringen at de statistiske resultatene i de fleste tilfeller påvirkes forholdsvis lite av både innsamlings- og bearbeidingsfeil. Vi har ingen indikasjon på systematiske feil, og eventuelle tilfeldige feil er antatt å ikke påvirke de aggregerte tallene betydelig ettersom de har et gjennomsnittlig avvik på ca 0.

⁶ Roger Tourangeau og Ting Yan (2007). Sensitive Questions in Surveys. *Psychological Bulletin*, vol. 133 (5), s. 859-883

Vedlegg 1 Informasjonsbrev

ID-nr

ID-nr
Mors/fars navn
Adresse
Postnr Poststed

Kongsvinger, mars 2012
Vår ref.: 11/1943
Saksbehandler: Hilde E. Pedersen
Seksjon for planlegging og brukertesting

Undersøkelse om skoletilbud og levekår hos familier som mottar grunn- eller hjelpestønad

På oppdrag for Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring (NOVA) gjennomfører Statistisk sentralbyrå (SSB) en spørreundersøkelse om skoletilbud, vennenettverk og helse blant barn med fysisk funksjonsnedsettelse. Barnet det gjelder er **barnets navn**.

Undersøkelsen skal kartlegge hvordan situasjonen er for disse barna sammenlignet med andre barn i samme alder. Formålet med undersøkelsen er å skaffe kunnskap som kan bedre levekårene til mennesker med fysiske funksjonsnedsettelse. Undersøkelsen er finansiert av Stiftelsen Sophies Minde, Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet og NOVA.

Basert på data SSB har mottatt fra NAV, har vi tilrettelagt et utvalg på omtrent 900 personer med barn som var diagnostisert med en sykdom som kan gi en form for fysisk funksjonsnedsettelse i 2008. SSB har søkt og fått innvilget dispensasjon fra NAV til å bruke dataene i dette forskningsprosjektet. Undersøkelsen gjennomføres i samsvar med statistikkloven og personopplysningsloven, og SSB har utnevnt et eget personvernombud godkjent av Datatilsynet. Spørsmål om personvern kan rettes på e-post til personvernombud@ssb.no eller på telefon 21 09 00 00. Det er frivillig å delta, og du kan når som helst trekke deg fra undersøkelsen og kreve opplysningene slettet. Det vil aldri bli kjent utenfor SSB hva enkeltpersoner har svart på undersøkelsen. Forskere ved NOVA vil kun få tilgang til en aidentifisert datafil, hvor navn, adresse og fødselsnummer er fjernet. Innen utgangen av desember 2015 vil opplysningene bli fullstendig anonymisert.

Vennligst returner spørreskjemaet i den ferdig frankerte konvolutten innen mandag 16. april.

For å gjøre skjemaet kortere og enklere, vil vi i tillegg til opplysninger fra folkeregisteret, benytte opplysninger om utdanning som Statistisk sentralbyrå årlig henter inn fra skoler, fylker og Lånekassen, og opplysninger om inntekt, trygder og stønader hentet fra Skatteetaten og NAV.

Spørsmål?

Spørsmål om forskningsprosjektet kan rettes til forsker Jon Erik Finnvoid i NOVA på e-post jon.e.finnvoid@nova.no eller telefon 22 54 12 98. Øvrige spørsmål kan rettes til SSB på e-post skoletilbud@ssb.no eller på telefon 21 09 00 00.

Med vennlig hilsen

Olav Ljones
fungerende administrerende direktør

Øyvind Kleven
seksjonssjef

ID-nr

ID-nr
Mors/fars navn
Adresse
Postnr Poststed

Kongsvinger, mars 2012
Vår ref.: 11/1943
Saksbehandlar: Hilde E. Pedersen
Seksjon for planlegging og brukertesting

Undersøking om skuletilbud og levekår hjå familiar som mottar grunn- eller hjelpestønad

På oppdrag for Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring (NOVA) gjennomfører Statistisk sentralbyrå (SSB) en spørjeundersøking om skuletilbud, vennenettverk og helse blant barn med fysisk funksjonsnedsetjing. Barnet det gjeld er **barnets navn**.

Undersøkinga skal kartlegge situasjonen for desse barna samanlikna med andre barn i same alder. Formålet med undersøkinga er å skaffe kunnskap som kan betre levekåra til menneske med fysiske funksjonsnedsetjingar. Undersøkinga er finansiert av Stiftelsen Sophies Minde, Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet og NOVA.

Basert på data SSB har mottatt frå NAV, har vi tilrettelagt eit utval på omtrent 900 personar med barn som var diagnostisert med ein sjukdom som kan gi ein form for fysisk funksjonsnedsetjing i 2008. SSB har søkt og fått innvilga dispensasjon frå NAV til å bruke opplysningane i dette forskingsprosjektet. Undersøkinga blir gjennomført i samsvar med statistikklova og personopplysningslova, og SSB har utnemnt eit eige personvernombod godkjent av Datatilsynet. Spørsmål om personvern kan rettast på e-post til personvernombud@ssb.no eller på telefon 21 09 00 00. Det er frivillig å delta, og du kan når som helst trekke deg frå undersøkinga og krevje opplysningane sletta. Det vil aldri bli kjent utanfor SSB kva enkeltpersonar har svart på undersøkinga. Forskarar ved NOVA vil berre få tilgang til ein aidentifisert datafil, kor namn, adresse og fødselsnummer er fjerna. Innan utgangen av desember 2015 vil opplysningane bli fullstendig anonymisert.

Vennligast returner spørjeskjemaet i den ferdig frankerte konvolutten innan måndag 16. april.

For å gjøre skjemaet kortare og enklare, vil vi i tillegg til opplysningar frå folkeregisteret, bruke opplysningar om utdanning som Statistisk sentralbyrå årlig hentar inn frå skoler, fylker og Lånekassen, og opplysningar om inntekt, trygder og stønader henta frå Skatteetaten og NAV.

Spørsmål?

Spørsmål om forskingsprosjektet kan rettast til forskar Jon Erik Finnvoll i NOVA på e-post jon.e.finnvoll@nova.no eller telefon 22 54 12 98. Andre spørsmål kan rettast til SSB på e-post skoletilbud@ssb.no eller på telefon 21 09 00 00.

Med venleg helsing

Olav Ljones
fungerande administrerande direktør

Øyvind Kleven
seksjonssjef

Vedlegg 2 Brev til personer feilaktig i utvalget

U. off. § 13 jf. stl. 2-4

Mors/fars navn
Adresse
Postnr Poststed

Kongsvinger, 2. april 2012
Vår ref.: 11/1943
Saksbehandler: Hilde E. Pedersen
Seksjon for planlegging og brukertesting

Statistisk sentralbyrå beklager!

Statistisk sentralbyrå har nylig sendt ut brev og spørreskjema til deg angående *Undersøkelse om skoletilbud og levekår hos familier som mottar grunn- eller hjelpestønad*. Undersøkelsen er rettet mot foreldre som har barn med fysisk funksjonsnedsettelse. **Statistisk sentralbyrå beklager at dere dessverre feilaktig har blitt med i utvalget.**

Utvalget ble laget ved hjelp av noen bestemte diagnoser som gir fysisk funksjonsnedsettelse. Dessverre ble det gjort en feil med diagnosekodene internt i Statistisk sentralbyrå som ga feil avgrensning av utvalget. **Dette har ført til at foreldre med barn som ikke har fysisk funksjonsnedsettelse har blitt med i utvalget.** Barn med andre diagnoser som gir fysisk funksjonsnedsettelse kan også feilaktig ha blitt med i utvalget.

Dersom du allerede har fylt ut og sendt inn spørreskjemaet sørger Statistisk sentralbyrå for å makulere skjemaet. Vi vil også slette deg og ditt barn fra utvalgsfilen.

Spørsmål?

Dersom du har spørsmål kan disse rettes til SSB på e-post skoletilbud@ssb.no eller på telefon 21 09 00 00.

Med vennlig hilsen

Bente Hole
fungerende seksjonssjef

Hilde E Pedersen
førstekonsulent

Vedlegg 3 1. Påminnelse/takkebrev

U. off. § 13 jf. stl. 2-4

ID-nr
Mors/fars navn
Adresse
Postnr Poststed

Kongsvinger, 19.04.2012
Vår ref.: 11/1943
Saksbehandler: Mathias Killengreen Revold
Seksjon for planlegging og brukertesting

Undersøkelse om skoletilbud og levekår hos familier som mottar grunn- eller hjelpestønad

På oppdrag for Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring (NOVA) gjennomfører Statistisk sentralbyrå (SSB) en spørreundersøkelse om skoletilbud, vennenettverk og helse blant barn med fysisk funksjonsnedsettelse. Undersøkelsen skal kartlegge hvordan situasjonen er for disse barna sammenlignet med andre barn i samme alder. Formålet med undersøkelsen er å skaffe kunnskap som kan bedre levekårene til mennesker med fysiske funksjonsnedsettelser. Undersøkelsen er finansiert av Stiftelsen Sophies Minde, Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet og NOVA.

For kort tid siden fikk du tilsendt et brev og et spørreskjema samt returkonvolutt. Vi ønsker å takke alle som allerede har svart.

Dersom du ennå ikke har besvart spørreskjemaet ville vi satt stor pris på om du tok deg tid til det i nærmeste fremtid. Det er svært viktig at så mange som mulig deltar. Barnet det gjelder er **barnets navn**.

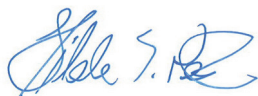
Vennligst returner spørreskjemaet i den ferdig frankerte konvolutten innen mandag 7. mai.

Undersøkelsen gjennomføres i samsvar med statistikkloven og personopplysningsloven, og SSB har utnevnt et eget personvernombud godkjent av Datatilsynet. Det er frivillig å delta, og du kan når som helst trekke deg fra undersøkelsen og kreve opplysningene slettet. Det vil aldri bli kjent utenfor SSB hva enkeltpersoner har svart på undersøkelsen. Forskere ved NOVA vil kun få tilgang til en aidentifisert datafil, hvor navn, adresse og fødselsnummer er fjernet. Innen utgangen av desember 2015 vil opplysningene bli fullstendig anonymisert.

Spørsmål?

Spørsmål om forskningsprosjektet kan rettes til forsker Jon Erik Finnvoid i NOVA på e-post jon.e.finnvoid@nova.no eller telefon 22 54 12 98. Øvrige spørsmål om undersøkelsen kan rettes til SSB på e-post skoletilbud@ssb.no eller på telefon 21 09 00 00. Spørsmål om personvern kan rettest til SSB sitt personvernombud, tlf. 21 09 00 00 eller e-post personvernombud@ssb.no.

Med vennlig hilsen

Hilde E Pedersen
førstekonsulent

Mathias Killengreen Revold
førstekonsulent

U. off. § 13 jf. stl. 2-4

Kongsvinger, 19.04.2012
Vår ref.: 11/1943
Saksbehandlar: Mathias Killengreen Revold
Seksjon for planlegging og brukertesting

Undersøking om skuletilbod og levekår hos familiar som mottar grunn- eller hjelpestønad

På oppdrag for Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring (NOVA) gjennomfører Statistisk sentralbyrå (SSB) ei spørjeundersøking om skuletilbod, vennenettverk og helse blant barn med fysisk funksjonsnedsetting. Undersøkinga skal kartlegge situasjonen for desse barna samanlikna med andre barn i same alder. Formålet med undersøkinga er å skaffe kunnskap som kan betre levekåra til menneske med fysiske funksjonsnedsettingar. Undersøkinga er finansiert av Stiftelsen Sophies Minde, Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet og NOVA.

For kort tid sida fekk du eit brev og eit spørjeskjema samt returkonvolutt. Vi ønskjer å takke alle som allereie har svart.

Dersom du enno ikkje har svart på spørjeskjemaet ville vi satt stor pris på om du tok deg tid til det i nærmaste framtid. Det er svært viktig at så mange som mogleg deltar. Barnet det gjeld er barnets navn.

Vennligast returner spørjeskjemaet i den ferdig frankerte konvolutten innan måndag 7. mai.

Undersøkinga blir gjennomført i samsvar med statistikkloven og personopplysningsloven, og SSB har utnemnt eit eget personvernombod godkjent av Datatilsynet. Det er frivillig å delta, og du kan når som helst trekke deg frå undersøkinga og krevje opplysningane sletta. Det vil aldri bli kjent utanfor SSB kva enkeltpersonar har svart på undersøkinga. Forskarar ved NOVA vil berre få tilgang til en aidentifisert datafil, kor namn, adresse og fødselsnummer er fjerna. Innan utgangen av desember 2015 vil opplysningane bli fullstendig anonymisert.

Spørsmål?

Spørsmål om forskingsprosjektet kan rettast til forskar Jon Erik Finnvoid i NOVA på e-post jon.e.finnvoid@nova.no eller telefon 22 54 12 98. Andre spørsmål om undersøkinga kan rettast til SSB på e-post skoletilbud@ssb.no eller på telefon 21 09 00 00. Spørsmål om personvern kan rettast til SSB sitt personvernombod, tlf. 21 09 00 00 eller e-post personvernombud@ssb.no.

Med vennleg helsing

Hilde E Pedersen
førstekonsulent

Mathias Killengreen Revold
førstekonsulent

U. off. §
13 jf. stl. 2-4

Vedlegg 4 2. Påminnelse/takkebrev

ID-nr
Mors/fars navn
Adresse
Postnr Poststed

Kongsvinger, 10.05.2012
Vår ref.: 11/1943
Saksbehandler: Mathias Killengreen Revold
Seksjon for planlegging og brukertesting

Undersøkelse om skoletilbud og levekår hos familier som mottar grunn- eller hjelpestønad

Du har tidligere blitt kontaktet i forbindelse med en undersøkelse om skoletilbud, vennenettverk og helse blant barn med fysisk funksjonsnedsettelse. Statistisk sentralbyrå (SSB) gjennomfører undersøkelsen for Norsk institutt for velferd, oppvekst og aldring. Formålet med undersøkelsen er å skaffe kunnskap som kan bedre levekårene til mennesker med fysiske funksjonsnedsettelse. Undersøkelsen er finansiert av Stiftelsen Sophies Minde, Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet og NOVA.

Til nå har vi fått inn mange svar, men vi vil også svært gjerne ha svar fra deg.

Vedlagt finner du spørreskjemaet og en ferdig frankert svarkonvolutt. Dersom du ennå ikke har rukket å fylle ut skjemaet, vil vi sette stor pris på om du tar deg tid til å fylle det ut **innen onsdag 23. mai**. Barnet det gjelder er **barnets navn**. Har du sendt inn skjemaet i løpet av de siste dagene, takker vi deg for et viktig bidrag og ber deg se bort fra denne påminnelsen.

Alle som arbeider i Statistisk sentralbyrå har taushetsplikt. Undersøkelsen er underlagt Datatilsynets regler for behandling av persondata, og de som skal behandle resultatene vil kun få tilgang til en datafil hvor navn, adresse og fødselsnummer er fjernet.

Spørsmål?

Spørsmål om forskningsprosjektet kan rettes til forsker Jon Erik Finnvold i NOVA på e-post jon.e.finnvold@nova.no eller telefon 22 54 12 98. Øvrige spørsmål om undersøkelsen kan rettes til SSB på e-post skoletilbud@ssb.no eller på telefon 21 09 00 00. Spørsmål om personvern kan rettes til SSB sitt personvernombud, tlf. 21 09 00 00 eller e-post personvernombud@ssb.no.

Med vennlig hilsen

Mathias Killengreen Revold
førstekonsulent

Kongsvinger, 10.05.2012
Vår ref.: 11/1943
Saksbehandlar: Mathias Killengreen Revold
Seksjon for planlegging og brukartesting

Undersøking om skuletilbod og levekår hos familiar som mottar grunn- eller hjelpestønad

Du har tidligare blitt kontakta i forbindelse med ei undersøking om skuletilbod, vennenettverk og helse blant barn med fysisk funksjonsnedsetting. Statistisk sentralbyrå (SSB) gjennomfører undersøkinga for Norsk institutt for velferd, oppvekst og aldring. Formålet med undersøkinga er å skaffe kunnskap som kan betre levekåra til menneskjer med fysiske funksjonsnedsettingar. Undersøkinga er finansiert av Stiftelsen Sophies Minde, Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet og NOVA.

Til nå har vi fått inn mange svar, men vi vil svært gjerne også ha svar frå deg.

Vedlagt finner du spørjeskjemaet og en ferdig frankert svarkonvolutt. Dersom du ennå ikkje har rukket å fylle ut skjemaet, vil vi sette stor pris på om du tar deg tid til å fylle det ut **innan onsdag 23. mai**. Barnet det gjelder er **barnets navn**. Har du sendt inn skjemaet i løpet av dei siste dagane, takker vi deg for et viktig bidrag og ber deg sjå bort frå denne påminninga.

Alle som arbeider i Statistisk sentralbyrå har tausingsplikt. Undersøkinga er underlagt Datatilsynets regler for behandling av persondata, og dei som skal behandle resultatata vil berre få tilgang til en datafil der namn, adresse og fødselsnummer er fjerna.

6.1. Spørsmål?

Spørsmål om forskingsprosjektet kan rettast til forskar Jon Erik Finnvold i NOVA på e-post jon.e.finnvold@nova.no eller telefon 22 54 12 98. Andre spørsmål om undersøkinga kan rettast til SSB på e-post skoletilbud@ssb.no eller på telefon 21 09 00 00. Spørsmål om personvern kan rettast til SSB sitt personvernombod, tlf. 21 09 00 00 eller e-post personvernombud@ssb.no.

Med vennlig helsing

Mathias Killengreen Revold
førstekonsulent

Undersøkelse om skoletilbud og levekår hos familier som mottar grunn- eller hjelpestønad

Eventuelle kommentarer til undersøkelsen kan sendes på e-post til skoletilbud@ssb.no
Sett kun ett kryss for hvert spørsmål dersom ikke annet er oppgitt.

Opplysninger om skoletilbud

1 Hva slags skole går barnet på?

- Både vanlig skole og spesialskole
 Vanlig skole
 Spesialskole → Gå til **5**
 Annet → Gå til **5**

2 I hvor stor grad følger barnet det ordinære opplæringsopplegget for klassen?

- I stor grad
 I noen grad
 I liten grad
 Sjelden eller aldri
 Vet ikke

3 I omtrent hvor stor del av skoletida er barnet sammen med en vanlig klasse?

- Hele tida
 Minst halvparten av tida
 Mindre enn halvparten av tida

4 Mottar barnet spesialundervisning?

- Ja
 Nei → Gå til **5**

4.1 Hvor mange år har barnet mottatt spesialundervisning?

år

4.2 Omtrent hvor mange timer per uke har barnet mottatt spesialundervisning dette skoleåret?

timer
 Vet ikke

4.3 I omtrent hvor stor del av skoletida får barnet spesialundervisning ...

... sammen med en mindre gruppe barn?

- Hele tida
 Minst halvparten av tida
 Mindre enn halvparten av tida

... alene med en voksen/ansatt?

- Hele tida
 Minst halvparten av tida
 Mindre enn halvparten av tida

5 Er det laget en individuell opplæringsplan (IOP) for ditt barn, som viser hva han/hun skal lære ut fra sine forutsetninger?

- Ja
 Nei → Gå til **7**

6 I hvor stor grad opplever du at IOP er et nyttig virkemiddel for å sikre barnet ditt deltakelse og inkludering i skolen?

- I stor grad
 I noen grad
 I liten grad

7 I hvor stor grad kan barnet bevege seg rundt på skolens inne- og uteområder som andre barn?

- I stor grad
- I noen grad
- I liten grad

8 Hvordan opplever du kontaktlæreres eller klassestyrers kompetanse i forhold til ditt barns behov i skolen?

- Meget god
- God
- Verken god eller dårlig
- Dårlig
- Meget dårlig

9 Hvordan opplever du samarbeidet med skolen om ditt barns skolegang?

- Meget godt
- Godt
- Verken godt eller dårlig
- Dårlig
- Meget dårlig

10 Har ditt barn opplevd å bli mobbet på skolen på grunn av sin funksjonshemming?

- Ja
- Nei
- Vet ikke

11 Hvordan opplever du ditt barns muligheter til å delta i følgende aktiviteter på skolen?

	Meget gode	Gode	Verken gode eller dårlige	Dårlige	Meget dårlige
Turer på dagtid	☐	☐	☐	☐	☐
Idrettsdag/friluftsdag	☐	☐	☐	☐	☐
Turer med overnatting	☐	☐	☐	☐	☐

12 Hvordan tror du barnet trives i klassen sin? Tror du han/hun trives ..

- Svært godt
- Godt
- Passe
- Dårlig
- Svært dårlig

13 Hvordan synes du barnet gjør det faglig på skolen? Vil du si ..

- Svært godt
- Godt
- Middels
- Under middels

14 Hvor lang utdanning tror du barnet vil oppnå?

- Grunnskole
- Videregående skole
- Universitet/høyskole

Fritid og venner

15 Hvor ofte ...?

- | | Hver dag | Flere dager
i uka | En dag i uka | Sjeldnere
enn en dag
i uka | Aldri |
|--|--------------------------|--------------------------|--------------------------|----------------------------------|--------------------------|
| ... har barnet venner hjemme hos seg selv? | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ |
| ... er barnet med venner hjem? | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ |

16 Har barnet en bestevenn?

- Ja, har én spesiell bestevenn
- Ja, har flere bestevenner
- Nei

17 Hvem pleier barnet å være sammen med på fritiden? Er det..

- En eller to faste venner
- En gruppe venner som holder sammen
- Nokså tilfeldig hvem barnet er sammen med
- Er ikke så ofte sammen med venner i fritiden

18 Har barnet en eller flere gode venner som også har en fysisk funksjonshemming?

- Ja
- Nei

19 Deltar barnet på organiserte gruppeaktiviteter utenom skoletid? Vi tenker her på idrett, spill, musikk eller lignende.

- Ja
- Nei

Opplysninger om barnet

20 Hvem bor barnet sammen med mesteparten av tiden?

- Mor og far
- Mor, hovedsakelig
- Far, hovedsakelig
- Delt omsorg
- Andre

21 Hvordan beveger barnet seg vanligvis?

- Går vanlig
- Går vanlig men ikke lange distanser
- Går, men bevegelseshemmet
- Bruker vanligvis rullestol, men kjører selv
- Avhengig av rullestol og må kjøres av andre

22 Vil noen som ikke kjenner barnet umiddelbart se at barnet er funksjonshemmet?

- Ja, alltid
- Av og til
- Nei, sjelden eller aldri

23 Hvor mye hjelp trenger barnet i hverdagen?

- Omtrent som andre barn
- Må ha noe ekstra hjelp
- Trenger mye ekstra hjelp

24 Hvordan vurderer du barnets helse?

- Meget god
- God
- Verken god eller dårlig
- Dårlig
- Meget dårlig

25 Hvor gammelt var barnet når du første gang fikk mistanke om at barnet kunne ha en funksjonshemming?

- Under svangerskapet
 - Når barnet ble født
- Når barnet var måneder

26 Hvor gammelt var barnet når en lege første gang sa at barnet hadde en funksjonshemming?

- Under svangerskapet
 - Når barnet ble født
- Når barnet var måneder

27 Hvor enig eller uenig er du i utsagnet "Det tok altfor lang tid før en lege diagnostiserte barnet".

- Helt enig
- Enig
- Uenig
- Helt uenig

Pasient/brukerorganisasjoner

28 Er familien medlem av en pasient/brukerorganisasjon for funksjonshemmede (CP-foreningen eller lignende)?

- Ja
- Nei

29 Har du noen gang deltatt på samlinger eller kurs arrangert av en pasient/brukerorganisasjon for funksjonshemmede?

- Ja
- Nei

Takk for hjelpen!

Figurregister

Figur 1.	Antall innregistrerte skjemaer per uke	7
Figur 2.	Registrert svarprosent	8
Figur 3.	Registrert svarinngang i forbindelse med utsendelser.....	8

Tabellregister

Tabell 1.	Nøkkeltall for undersøkelsen.....	6
Tabell 2.	Frekvenser og svarprosent etter ulike kjennemerker. Bruttoutvalg	10
Tabell 3.	Avvik mellom netto- og bruttoutvalget for alle fire strataene, fordelt etter ulike kjennemerker	11

B Returadresse:
Statistisk sentralbyrå
NO-2225 Kongsvinger

Statistisk sentralbyrå

Oslo:

Postboks 8131 Dep
NO-0033 Oslo
Telefon: 21 09 00 00
Telefaks: 21 09 49 73

Kongsvinger:

NO-2225 Kongsvinger
Telefon: 62 88 50 00
Telefaks: 62 88 50 30

E-post: ssb@ssb.no
Internett: www.ssb.no

ISBN 978-82-537-8479-3 (trykt)
ISBN 978-82-537-8480-9 (elektronisk)
ISSN 1891-5906

ISBN 978-82-537-8479-3

9 788253 784793

